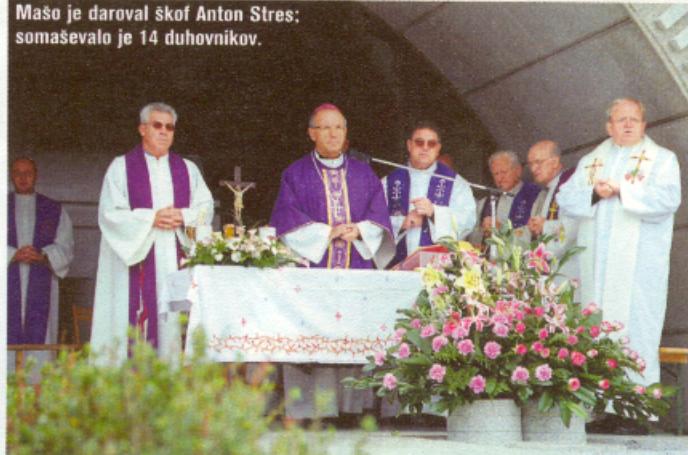

**Mašo je daroval škof Anton Stres:
somaševalo je 14 duhovnikov.**

prišlo do tega, da smo se Slovenci prvič v zgodovini bali. Nikoli prej ni bilo tako z nami. Vse do leta 1990 smo se tako bali, da smo se bali še potem, ko se nam ne bi bilo treba. Ali je kaj od tega ostalo v nas?

Druga reč, ki so nam jo prinesli ti ljudje, je bila ta, da nismo bili več lastniki. Kaj to pomeni, se nam počasi odkriva, ko nas kdaj zaloti slutnja, da ne znamo prav postaviti države. Tedaj pomislimo, da je moroda to zato, ker smo se, razlaščenci, odvadili biti politični ljudje. Ti ljudje so uvedli tudi to novost, da je deset tisoč ljudi moralno hoditi na policijo ovajat. Še nikoli nismo videli takega. Kar so s tem uničili, je bilo prijateljstvo in zaupanje, ki delata življenje varno in zanesljivo. Takšen svet so postavili tisti, ki so delovali tukaj pred šestdesetimi leti in prej. Tu so polagali zadnje izpite. Tu so se zavezovali na način, ki ni dajal nobenih možnosti, da bi se spet razvezali in rešili. Ali poznate koga, ki je spregovoril? Kako zelo so se morali zavezati!

Tri ustrahovalne akcije

Ali naj se letos, ko je okroglih šestdeset let po tem, dotaknemo še tega, kako jim je to uspelo? To jim je uspelo zato, ker so se zapisali ideologiji, ki je delovala po načelu totalne manipulacije. Mi, ki danes stojimo tukaj, smo doživeli – v tem smislu, da je to bil del našega živega izkustva – kaj je to manipulacija. Manipulirati pomeni investirati ljudi v svoje poljubne namene. Preletimo na hitro ta del kariere boljševiške partije.

Do sedaj smo doživeli štiri njenne manipulativne postopke: dva med vojno in dva po letu 1990. Ko je boljševiška komunistična partija sklenila, da bo vojno izkoristila za revolucijo, je vedela, da jo mora ogrniti v plač rezistence, upora proti okupatorju, boja za narodovo svobodo ali enobeja. In ljudje so zagrobili. To je bila ena stvar. Druga reč pa je bilo tako imenovanje načela bojevanja. Boljševiki so vedeli, da morajo rezistenco, ki so se je polastili, tako pilotirati, da bodo sprejeti od zaveznikov. Gveril-

sko vojno so, ne meneč se za trpljenje ljudi in izgubo življenja, spremenili v frontno vojno. Tudi s tem manevrom so, s pomočjo mednarodnih komunističnih zvez, uspeli. To je bilo med vojno.

Zdaj bi se morali preseliti v čas po 1990, a poglejmo še prej, kaj se je zgodilo v intermezzu, v času med 1945 in 1990. Takoj po vojni so poleg vsega potegnili tri poteze, ki so jim zagotovile nemoteno oblast skozi štiri desetletja. Imeli so moč in so izvedli tri ustrahovalne akcije. Izvedli so genocid slovenske domobranske vojske; izkoristili so informbirojevski spor za discipliniranje lastnih vrst; z razlastitvami in sodnimi procesi so spravili na kolena liberalni srednji razred. Po tem so imeli mir.

Zakaj ni nič?

Leta 1990, ko je spet šlo za obstoj, pa so komunisti ponovili to, kar so naredili med vojno: izumili

so scenarij za dve novi veliki manipulaciji. Prva je bila prevzem vodstva prehoda iz totalitarizma v demokracijo. Komunisti so že kmalu po začetku osemdesetih let spoznali, da njihov sistem ne more več nositi življenja, da bo slejali prej konec totalitarne igre. In ker so videli, da je prehod nujen, so naredili genialno potezo. Odločili so se, da ga bodo vzeli v roke in ga izpeljali sami. Sedaj ne morem govoriti o tem, kako so to naredili, opozoril bi le na to, da je v tem razlog, da imamo demokracijo, kakršno imamo.

Drugi manipulativni poseg komunistov v slovenske zadeve pa spada v naš živi sedanji čas. Okoli leta 2000 ali pa že kako leto prej jih je prešinilo drugo temeljno spoznanje. Uvideli so, da genocidnega krvavega nasilja nad svojim narodom ne bo mogoče prikrivati večno. Spoznali so predvsem to, da bo veliki povojni umor prej ali slej ali pa že prav kmalu postal velika slo-

venska tema. Odločili so se, da bodo partijsko revolucionarno nasilje, predvsem pa, kot smo rekli, genocidni umor slovenske narodne vojske raziskali sami. To pa se pravi: predstavili, interpretirali, raztolmačili, tako da ga bomo razumeli in vedeli, zakaj je do njega moralo priti. Zato iz tega, kar je začel polict Pavel Jamnik, ni bilo nič in nikoli ne bo nič; zato iz tega, kar je začel dr. Mitja Ferenc, ni bilo nič in nikoli ne bo nič; zato iz Slovenske Bistrice ni bilo nič. Povsod bo tako, da se bo zdelo, kakor da nekaj je, v resnici pa ne bo nič. Spomnite se samo tega, kako je organizacija partizanskih veteranov po Slovenski Bistrici izrazila popolno zaupanje v policijske in pravosodne organe in kako zlovešče je zato zvenelo zaupanje, ki ga je ista organizacija izrazila v policijo in sodstvo po Mitju Ribičiču. Zato tudi iz tega ne bo nič. Če kdo tej analizi ne verjame, naj se seznaní z govorom, ki ga je imela dr. Hribarjeva ob ljubljanskem odprtju celjske razstave o prikritih partizanskih zločinu. Storila je to tako, da je obsodila domobrance in Cerkev – dve veliki žrtvi nasilja – in pozvala k razumevanju tistega, ki je to nasilje izvrševal. Situacija je kričala od absurdna. Bilo je tako, kakor da bi iz advokatice pisarne, ki zagovarja zločinca, poslali nekoga, da bi imel govor na grobu njegove žrtve. Iz vsega je sledilo, da taka in podobna izkopavanja odslej ne bodo smela prestopiti okvira običajne arheologije.

Ali smo političen narod?

To je bilo zunaj normalnega razuma, a vendar ni bilo nikogar, ki bi hotel to opaziti. V Ljubljani, v središču Slovenije, skoraj ne mine teden, da ne bi nagrajevali ljudi tenke vesti, finega duha, ostre in prodorne misli; v Sloveniji nekaj sto ljudi prejema odebujene pokojnine, ki naj bi bile oddolžitev za dela, s katerimi so v življenju izostrovali občutljivost nacionalne kulture. Kako to, da se ta kultura ne odzove, ko se v njej dogajajo stvari, ki jo arrogantno izzivajo? To je zato, ker je ta kultura takega duha, da se od-

Teharska zgodba se je zapisala v večen spomin.